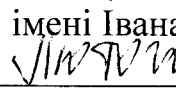
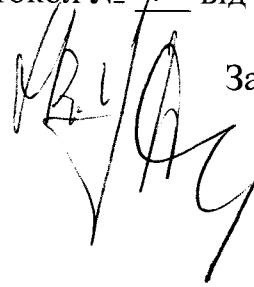

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра ботаніки

Затверджено
на засіданні кафедри ботаніки
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 16 від 10 р.)

Завідувач кафедри ботаніки

Віталій ГОНЧАРЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни

«Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія»

що викладається в межах ОПП "Біотехнології та біоінженерія"
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 162 "Біотехнології та біоінженерія"

Львів 2025

Назва курсу	Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра ботаніки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	16 Хімічна та біоінженерія 162 Біотехнології та біоінженерія
Викладачі курсу	доцент кафедри ботаніки к.б.н. Одінцева Анастасія Валеріївна
Контактна інформація викладачів	anastasiya.odintsova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю). (вул. Грушевського 4, ауд. 326)
Сторінка курсу	http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2374
Інформація про курс	Дисципліна «Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія» викладається в 4 семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою) і є дисципліною вільною вибору студентів.
Коротка анотація курсу	В курсі розглядається, з яких рослин люди традиційно виготовляли напої у різних частинах світу, які частини тіла рослин споживаються для виробництва напоїв, біологічні характеристики видів рослин – джерел виготовлення напоїв, технології виробництва найбільш поширених традиційних напоїв, харчова і культурна цінність рослин, що є джерелами рослинних напоїв. Вивчаємо регіони і умови культивування чаю, кави, какао, зернових злаків і ягідних рослин, сортове і видове різноманіття рослин, а також традиційні для України культури рослин та напої з них.
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія» є ознайомлення студентів з ботанічною характеристикою, поширенням і харчовими властивостями рослин, які є джерелом виробництва традиційних напоїв.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ вивчити наукові назви, систематичне положення і ботанічні характеристики рослин – сировини традиційних напоїв; ➤ з'ясувати природне поширення та область

	<p>культивування на земній кулі рослин – джерел традиційних напоїв;</p> <p>➤ розглянути смакові характеристики, прийоми виробництва та історію використання рослинних джерел традиційних напоїв.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вотсон Н. Пиво. Еволюція смаку в 50 стилях. – Київ: Yakaboo Publishing, 2021. – 216 с. 2. Десол Р., Таттерсол І. Пиво. Історія і наука. – Київ: Наш Формат, 2020. – 256 с. 3. Карлсен З., Майклмен Д. Нові кавові правила. – Київ: Видавництво Старого Лева, 2021. – 160 с. 4. Кларк О. Історія вина в 100 пляшках. – Київ: Жорж, 2022. – 224 с. 5. Кокс Д. Все про виноград і вино. Вичерпний посібник для виноградарів і виноробів. Лілея-НВ, 2017. – 234 с. 6. Мустафін О. Напій змін. Як кава створила сучасний світ. Київ: Фолю, 2018. – 192 с. 7. Олгоф Ф. Вино і філософія. Симпозіум думки і келиха. Перекл. П.Таращук. – Київ: Темпора, 2010. – 368 с. 8. Пакетт М., Геммек Дж. Wine folly. Усе, що треба знати про вино / Пер. з англ. О. Горба. – Київ: Вид-во Старого Лева, 2018. 240 с. [Wine folly. Essential guide to Wine. Puckette M., Hammack J: 2015. Wine Folly] 9. Стівенсон Т. Одиссея віскі. Допитливий бармен про солодове, житнє і бурбон. – Київ: Vivat, 2021. – 288 с. 10. Турунен А. Дух сп'яніння. Історія звичаїв уживання алкогольних напоїв. – Ніка-Центр, Анетти Антоненко, Колекція. Два кольори, 2019. – 224 с. 11. Форсайт М. Коротка історія пияцтва / Перекл. В. Махонін. – Київ: Фолю, 2019. – 192 с. 12. WeWineGuide. Путівник по винно-гастрономічних маршрутах. Україна. Молдова. Грузія / WeWineGroup, 2021. – 212 с. 13. Wine Simple. Про вино від сомельє світового класу / Мюльке К., Сом А. – Київ: Yakaboo Publishing, 2021. – 272 с. <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Алкогольні напої. Cited 9 January 2020. [Available at https://razliv.com.ua/ 15. Amy Stewart. New York Times Bestselling Author of «Girl Waits with Gun» and «Drunken Botanist». Cited 3 January 2020. [Available at

	<p>https://www.amystewart.com/books/</p> <p>16. WineFolly, LLC Site. Cited 9 January 2020. [Available at https://winefolly.com/]</p> <p>17. COCCHI. BOTANICAL LIBRARY. Cited 9 January 2020. [Available at https://www.cocchi.it/en/botanical-library/].</p> <p>18. Stevens P. F. Angiosperm Phylogeny Website. Version 14, July 2017 [2001 and more or less continuously updated since]. Cited 9 January 2020. [Available at http://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb/].</p>
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	180 год, з яких 32 год. лекції, 32 год. практи., 116 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати наукові назви, систематичне положення і ботанічні характеристики рослин – сировини традиційних напоїв; природне поширення та область культивування на земній кулі рослин – джерел традиційних напоїв; технології виробництва основних традиційних напоїв та історію використання рослинних джерел традиційних напоїв.</p> <p>вміти характеризувати рослинні джерела традиційних напоїв за категорією напою; пояснювати походження рослинної сировини, технологію виробництва та історію напою.</p>
Ключові слова	ареал виду, центри походження рослин, плодови рослини, ароматичні рослини, виноград, злакові, рослинні джерела спиртів, тонізуючі напої, продукти бродіння, національні традиції виноробства
Формат курсу	очний / змішаний
	проведення лекцій, практичних, індивідуальна та самостійна робота
Теми	Наведено у таблицях 1 і 2
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із ботаніки, достатніх для сприйняття категоріального апарату предмету.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, презентація, розповідь, пояснення, дискусія, підготовка індивідуальних завдань, обговорення тематичного форуму, спільна робота в LMS Moodle, інтерактивні методи
Необхідне	персональний комп'ютер, доступ до інтернету,

обладнання	загальноживані комп'ютерні програми і операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. індивідуальні завдання, 3 статті у глосарії – 30 балів, 2. усне повідомлення – 12 балів, 3. участь у роботі форуму, 2 дописи – 10 балів, 4. виконання всіх практичних робіт – 48 балів, <p>Залік студент отримує на підставі додавання результатів усіх виконаних робіт протягом семестру.</p>
Питання до модульних контролів (замірів знань)	<p>Завдання для обговорення містять питання з таких тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рослини як джерело сировини для напоїв. 2. Органи рослини, з яких виготовляють напої. 3. Центри походження культурних рослин. 4. Біологічні характеристики рослин-сировини чаїв та інших тонізуючих напоїв. 5. Традиції виробництва і споживання чаю, кави, какао, мате, каркаде, ройбуша. 6. Сортове різноманіття та технології приготування чаю. 7. Сортове різноманіття та технології приготування кави. 8. Фруктові та овочеві безалкогольні напої. 9. Біологічні характеристики плодово-ягідних рослин. 10. Біологічні характеристики та сортове різноманіття винограду. 11. Виноробство Старого і Нового Світу. 12. Сучасне виноробство в Україні. 13. Основні етапи роботи винороба. 14. Традиції виноградарства і виноробства в різних країнах. 15. Типи напоїв - продуктів бродіння і дистиляції винограду. 16. Напої - продукти бродіння і дистиляції інших плодових рослин. 17. Типи напоїв - продуктів бродіння і дистиляції хлібних злаків. 18. Типи напоїв - продуктів бродіння і дистиляції іншої основної сировини. 19. Класифікація спиртів. Напої з різних спиртів. 20. Біологічні характеристики рослин – джерел виготовлення спирту. 21. Типи ароматизованих напоїв. 22. Біологічні характеристики пряно-ароматичних рослин, які використовуються як інгредієнти для настоювання напоїв.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу
-------------------	---

Таблиця 1

Схема курсу «Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія»

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
1.	Рослини як сировина для традиційних напоїв. Типи напоїв.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
2.	Центри походження культурних рослин.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
3.	Чай та інші напої, відомі як чаї. Кава, какао.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
4.	Плодово-ягідні рослини. Систематичне положення та ботанічна характеристика плодово-ягідних рослин	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
5.	Фруктові та овочеві напої та трав'яні відвари.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
6.	Напої – продукти бродіння (історія, технологія, класифікація).	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
7.	Виноград як сировина для напоїв. Країни і традиції виноробства. Законодавчі акти країн з регуляції виноробства і захисту географічних найменувань виноробної продукції	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
8.	Різноманіття напоїв з винограду, продукти бродіння. Класифікація напоїв з винограду	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
9.	Міцні напої з винограду. Технології дистиляції	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
10.	Інші напої з винограду. Фруктові дистиляти.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень

11.	Напої з іншої основної сировини та історія їх появи	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
12.	Зернові злаки як рослинний ресурс харчування. Напої з хлібних злаків – продукти бродіння.	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
13.	Міцні напої з хлібних злаків. Традиції, технології та основні регіони виготовлення	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
14.	Рослинні джерела спиртів. Типи спиртів. Ароматизовані напої з рослин	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
15.	Пряно-ароматичні рослини, які використовуються у виробництві напоїв. Технології ароматизації	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень
16.	Найпоширеніші напої XX-XXI століття та рослинні інгредієнти для них	Лекції – 2 год, практичні – 2 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень

Таблиця 2

Теми самостійних робіт до курсу
«Традиційні напої світу: ботанічні ресурси і географія»

Тема і питання, що розглядаються	Обсяг
<p>1. Робота у форумі з обговорення чотирьох запропонованих тем в LMS Moodle:</p> <p>1. Тонізуючі напої – традиції та технології виготовлення. 2. Екзотичні плоди та напої з них. 3. Традиції виноробства. 4. Руйнівна пристрасть.</p>	2 год
<p>2. Виконання трьох статей у глосарії в LMS Moodle з запропонованих тем в межах розділів:</p> <p>1. Тонізуючі напої 2. Фрукти і фруктові напої 3. Сорти винограду і регіони виноградарства 4. Рослини і технології, які використовують у виробництві вина 5. Різноманіття напоїв з винограду 6. Фруктові дистилати. 7. Напої з іншої основної сировини. 8. Європейські традиції святкування праці винороба.</p>	12 год

9. Різноманіття напоїв із хлібних злаків 10. Рослинні джерела спиртів. 11. Різноманіття ароматизованих напоїв з рослин. 12. Рослинні компоненти популярних напоїв XX-XXI століття. 13. Рослини, які використовуються для ароматизації напоїв.	
3. Підготовка доповіді з одної обраної теми в межах розділів, наведених для статей у глосарії	6 год.

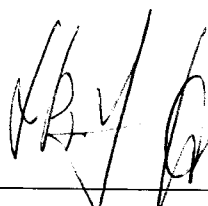
Автор

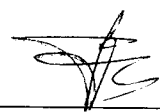
Анастасія ОДИНЦОВА

"ПОГОДЖЕНО"

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 10 " листопада 2025 р.

Гарант ОПП
Віктор ФЕДОРЕНКО

" 10 " ор 2025 р.